

Carina Jaatinen
Näyttelypäällikkö, Espoon kaupunginmuseo
ICEE, hallituksen jäsen

MATKARAPORTTI

ICOM / ICEE, Berliini, 23.-26 lokakuuta 2011

ICOMin näyttelyvaihtokomitea ICEE (International Committee of Exhibition and Exchange) järjesti vuosikonferenssinsa Berliinissä. Osallistuin konferenssiin komitean hallituksen jäsenenä ja konferenssin järjestäjänä. Koska konferenssin yleistä sisältöä on kommentoitu muiden mukana olleiden suomalaiskollegoiden matkaraporteissa, raportoin tässä kongressin järjestelyistä omasta näkökulmastani.

Olen toiminut ICEEn hallituksessa vuodesta 2007 ja päätehtävänäni on ollut organisoida ja moderoida perinteiseksi muodostunut Market Place of Exhibitions and Ideas -osio.

Market Place of Exhibitions and Ideas on parituntinen tilaisuus, jossa osanottajat saavat esitellä lyhyesti olemassa tai suunnitteilla olevia kiertonäyttelyhankkeitaan. Tavoitteena on löytää yhteistyökumppaneita ja markkinoida kiertonäyttelyitä. Kiertonäyttelytoimintaa harjoittaville museoille ja yrityksille ei ole olemassa mitään virallista foorumia, jossa tiedottaa hankkeista, joten tämä ICEE:n vuotuinen maailmaa kiertävä markkinapaikka on tärkeä verkostoitumistapahtuma. Muutama osallistuja on jopa todennut, että Market Place on ollut heille tärkein syy osallistua konferenssiin. Espoon kaupunginmuseon näyttelypäällikön ominaisuudessa on myös ollut tavattoman antoisaa järjestää kyseistä tilaisuutta, koska tätä tehokkaammin ei kiertonäyttelyiden tuottajien kanssa voi verkostoitua.

Monissa ICOMin komiteoissa vuosikonferenssin järjestämiseksi perustetaan paikallinen työryhmä, joka vastaa kaikista käytännön järjestelyistä. ICEEssä jokainen konferenssi on järjestetty lähinnä hallituksen omin voimin. Niinpä hallituksen jäsenet ovat konferenssin aikanakin erittäin kiinni ihan käytännön toimissa ja esitysten sisältöjä ehtii seurata vain rajallisessa määrin. Näin kävi minulle Berliinissä, kun käytännön asioissa avustamisen lisäksi varmistelin omienn sessioideni koreografiaa ja esim. esiintyjien esitysten lataamista muistitikuilta konferenssin tietokoneelle (esim. Market Place -osiossa on ollut usein lähes 20 esitystä).

Vaikka Market Place onkin ollut sellaisenaan suosittu, on sitä silti tarve kehittää edelleen. Ehdittyäni toteuttaa aiemmalta hallitukselta perimäämme toimintakonseptia kolme vuotta, päätin kokeilla Berliinissä tilaisuuden jakamista kahteen eri osioon: markkinapaikkaan ja ideatoriin. Hallitus antoi ohjelmasta tätä varten lisää aikaa, ja niinpä konferenssin ensimmäisenä päivänä moderoin kaksituntisen Exchange of Ideas and Practices -tilaisuuden ja viimeisenä päivänä puolitoistatuntisen Market Place of Exhibitions - tilaisuuden.

Exchange of Ideas -tilaisuuden tarkoituksena oli antaa näyttelyväelle mahdollisuus esitellä uusimpia ideoitaan ja hyväksi havaittuja käytäntöjä. Sitä varten avattiin eräänlainen mini -call for papers, ja tarkoituksena oli hallituksen kanssa arvioida ja valita konferenssin teemaan sopivat esitykset. Spontaaneja ehdotuksia tuli vain muutamia, mikä ei yllättänyt - olihan ohjelman osio ihan uusi, eikä sitä ollut juuri markkinoitu mitenkään. Sisällön rakentamiseksi kutsuin mukaan kiinnostavaksi katsomiani esiintyjiä, muiden muassa Serlachius museoiden Pauli Sivosen. Muiden ohella esittelin itse yhdessä itävaltalaisen MuseumPartnersin Petra Rothoffin kanssa vuonna 2010 Näyttelycafén yhteydessä

toteutetun näyttelyevaluoinnin <http://www.lemproject.eu/in-focus/news/how-to-access-the-experiences-of-museum-visitors>.

ICEEn konferenssit keräävät keskimäärin 100 - 150 osanottajaa, riippuen toki siitä missä päin maailmaa kokoonnumme. Maantieteellisesti ICEEssä käy eniten osallistujia Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta, mutta usein paikalla on väkeä myös Aasiasta, Australiasta ja Uudesta Seelannista. Osanottajat ovat leimallisesti näyttelyiden kanssa työskentelevää väkeä, niin yrityksistä kuin museoistakin, mutta paikalla on myös usein museoiden johtajia. Erityisen viehättävää konferensseissa on niiden rento ja kollegiaalinen ilmapiiri. Suhteita on helppo luoda kaikkien kanssa törmäämättä hierarkioihin, titteleihin tai byrokratiaan.